

Full aktivitet på teatern.
Läs mer och se fler bilder:
www.thefreedomtheatre.org

Frihetsteatern i Jenin har öppnat!

Nu har ridån gått upp för Frihetsteatern i Jenin. Tack vare eldsjälar från Palestina, Israel - och Sverige! – har drömmen om att bygga upp teatern blivit verklighet. Jonatan Stancak och Dror Feiler som annars är aktiva i Jipf, Judar för Israelisk-palestinsk fred, fick tillsammans med Juliano Mer Khamis idén till teatern.

Avi Oz som sitter i den nyvalda styrelsen för teatern berättar om projektet och om invigningen :

Min före detta student Juliano Mer-Kharmis, nu en av de ledande scen- och film skådespelarna i Israel, är en av de mest ivriga och aktiva i projektet. Julianos mamma, Arna Mer-Kharmis, var en enastående person: dotter till en berömd judisk familj, vars pappa är ihågkommen som grundaren av den blomstrande rörelsen ”Dead Sea Industries”. Arna gifte sig med den intellektuelle palestinske kommunisten Saliba Khamis och deras tre söner är något så sällsynt som barn till ett judiskt-palestinskt äktenskap.

Under den första intifadan i de ockuperade områdena, visade Arna djärv och enastående företagsamhet: Hon grundade ett ”alternativt” utbildningscenter för barn i hjärtat av Jenins flyktingläger. Där gavs barnen möjlighet att utveckla kreativa och lärande aktiviteter mitt under belägringen med israelsiska truppers skottlossning och palestinsk stenkastning omkring sig. Slutligen startade en barnteater.

Barnen växte upp under den första intifadan och blev den andra intifadans tonåringar. Många av barnen dödades under olika omständigheter samtidigt som palestinernas kamp för att befria sig från den långvariga ockupationen pågick. Nästan tio år senare, under den andra intifadan, tog Juliano med sin mamma

Arna, då döende i cancer, på ett sista besök till Jenins flyktingläger. Utifrån detta besök, tillsammans med filmmaterial från den första intifadan, växte hans film *Arna Children* fram. Det är ett rörande dokument av mod och kreativitet som har visats över hela världen och vunnit priser i New York och Toronto. Den lilla teatern blev totalförstörd under den israeliska invasionen 2002, när Jenins flyktingläger led en betydande stor förlust av människoliv och materiella skador.

Nu, 2006 har det etablerats en provisorisk mötesplats i lägret, en svenskregisterad NGO har bildats och en internationell styrelse har tillsatts med ledamöter som Mahmoud Darwish, Judith Butler, Noam Chomsky och Elias Khoury. Teatern som var ämnad för barn och vuxna, återföddes som fågel Fenix. Teatern har nu invigts på en provisorisk plats och ett område i lägret har redan blivit avsatt för mer ambitiösa byggplaner i avvaktan på utlovade donationer.

Halv fyra på eftermiddagen fyllde mer än 400 personer den provisoriska byggnaden, bärandes på The Freedom Theatre-skylten. Teatern var ursprungligen tänkt att kallas för ”The Arna Free Theatre”, men Arna hade specificerat i sitt testamente att hon inte ville ha någon nominell åminnelse av detta slag. The Freedom Theatre är en fras som på ett bra sätt hedrar minnet av hennes centrala undervisning i detta center, nämligen teatern som medel för frigörelse.

Omkring halva publiken bestod av barn, vilket väl avspeglar befolkningen i Jenins flyktingläger: Av 13,000 invånare är omkring 40% barn. En grupp med tre skotska clownar från en organisation som kallas ”Boomchucka Circus” som har i uppdrag ”att komma med leenden till dem som inte ler” underhöll den

yngre folkmassan med pantomim-teater.

En hel rad lokala ämbetsmän hyllade händelsen och plötsligt tycktes alla falanger av den komplexa palestinska politiska scenen upplösas. Även borgmästaren i Jenin som tillhör Hamas var där för att hålla tal. Bland hyllningarna fanns ett särskilt meddelande från Nobelpristagaren Harold Pinter som välsignade detta viktiga initiativ.

Föreställningen övergick sedan till en monolog av den palestinska författaren Ala Khlehel, framförd av en ny talang på den palestinsk-israeliska filmscenen; Amer Khlehel, bror till författaren. Han har nyligen spelat i filmen *Paradise Now* som nominerats till bästa film i det nära förestående Academy Award. Nu spelade han den satiriska karaktären Diab, en fiktiv palestinsk gestalt. Författaren förklarar att pjäsen är en satir och handlar om araber, deras motgångar, nederlag och katastrofer. Efter en inre självdestruktiv kamp blickar araberna bort i fjärran mot sitt ockuperade land. Diab själv sitter i fängelse och får arbeta med att skotta kol dag och natt på ett amerikanskt ångfartyg. Under fängelsetiden insisterar han på att han ensam skall befria Palestina och sitta på tronen i Tel Aviv. De yngre barnen kanske inte förstår satiren, men i likhet med sina föräldrar och lärare fascinerar de av det karismatiska uppträdandet. Applåder. The Freedom Theater i Jenins flyktingläger är öppen!

Teater från Nablus vill nå ut i världen

– Vi vill visa världen under vilka dåliga omständigheter palestinerna lever. Medierna kan inte fånga hur vår situation verkligen är, säger Mahmoud Al-Saba'a i teatergruppen Our Theatre i Nablus.

Teatergruppen Our Theatre bildades för tre månader sedan, när Mahmoud Al-Saba'a och hans vän Saed Shammout fick ett litet bidrag från en organisation för att kunna dra igång sitt projekt. Både Saed Shammout och Mahmoud Al-Saba'a är studenter på An-Najah universitet i Nablus.

– Under flera år har Mahmoud och jag diskuterat varför vi lever, och hur vi lever. Varje dag, i timmar. Varför ska vi leva i Palestina? Slutligen bestämde vi oss för att göra någonting. Och då blev det teater, säger Saed Shammout.

Anledningen att det blev teater är att Mahmoud Al-Saba'a skriver mycket.

– Han älskar teater. Och jag har kontakter som kan hjälpa till med pengar, säger Saed Shammout.

Han och Mahmoud Al-Saba'a är de drivande i gruppen, men har knutit 15-20 personer till sig.

Pjäsen som gruppen repeterar är skriven av Mahmoud Al-Saba'a och handlar om en palestinsk familj under belägring.

– Den handlar särskilt om hur situationen påverkar barnen i familjen och tar upp deras ekonomiska situation och det politiska läget i Palestina, säger Mahmoud Al-Saba'a.

Arbetslösheten i Nablus var 14 procent år 1997. 2004 hade den på grund av Israels belägring av staden stigit till 60 procent. I de tre flyktinglägren som ligger i Nablus uppskattas

arbetslösheten vara så hög som 80 procent.

Teatergruppen arbetar bra tillsammans, tycker Mahmoud Al-Saba'a.

– Alla i gruppen fått säga vad de tycker om manuset och sedan har jag gjort ändringar efter deras önskemål.

Både Mahmoud Al-Saba'a och hans vän har fått mycket uppmuntran både av lärare och familj.

– De hoppas att vi ska kunna genomdriva projektet och stödjer oss. Men de tror att det blir omöjligt för oss att uppnå vårt mål under de omständigheter vi lever i.

Målet är dels att kunna resa runt i världen och spela pjäsen för att visa hur palestinernas vardag verkligen ser ut och dels att bygga en egen teater med en permanent scen i Nablus.

– Jag vill visa alla människor att palestinsk teater och palestinska skådespelare finns och är bra, säger Mahmoud Al-Saba'a.

Saed Shammout är producent och den som försöker skaffa bidrag till gruppen.

– Vi behöver mer pengar om vi ska kunna spela pjäsen. Vi behöver pengar till rekvisita och annonser. Men det är svårt.

En första målsättning är att spela pjäsen i An-Najah universitetets lokaler.

– Men vi kan inte göra det än. Vi behöver bidrag.

Ulrika Sundbäck